

Wielkopolskie Wiadomości Rolnicze

Organ Zjednoczenia Producentów Rolnych w Poznaniu
Dawniej Tygodnik Z. P. R. - Pismo tygodniowe

Nr. 7. Poznań, czwartek 18 lutego 1926. Rok V.

Redakcja i Administracja: Poznań, ul. Pocztowa 30. - - -Telefon: 2785 - 86

Warunki ogłoszeń: Na stronie czterolamowej za wiersz milimetrowy 15 gr. — Ogłoszenia większe: cała strona 90 zł., 1/2 str. 45 zł., 1/4 str. 25 zł., 1/8 str., 15 zł. Na okładce 15% drożej. Przy powtarzających się ogłoszeniach rabat. Zastrzeżenia co do miejsca ogłoszeń wykonuje się w miarę możliwości. Za ewtl. niepunktualne ukazanie się ogłoszenia. spowodowane siłą wyższą wydawnictwo nie odpowiada.

 Kupujemy

po najwyższych cenach dziennych:

żyto, pszenicę, jęczmień, owies

placąc gotówką.

Ofiarujemy na sezon wiosenny:

nawozy sztuczne

na życzenie służyć możemy ofertą.

Wydział - Handlowy

Zjednoczenia Producentów Roln. T. z o. p.

Telef.: 27-85, 27-86, 53-66, 10-36. Adr. telegr. „Producenci“

Wydział Handlowy Zjednoczenia Producentów Rolnych w Poznaniu

posiada stale na składzie:

Żelazo płaskie, okrągłe i kantówkę, bednarke, osie górnośląskie, buksy do wozów i buksiki do pluga, blachę żelazną, lemiesze i odkładnie wszelkich systemów, sprężyny do kultywatorów i radliczki, płozy, łańcuchy stopowe na bydło i konie, lejce, półszorki, gwoździe budowlane.

Emalię blaszaną - Emalię lano-żelazną Wyroby ocynkowane - Wyroby blaszane

Wszelkie oliwy, tłuszcze i smary, karbolineum, smołę lepik, papę, cement i wapno, siatkę do ogrodzeń, wagi dziesiętne, ciężarki, dery nieprzemakalne na konie, worki do zboża, sienniki.

Drut do prasowania słomy piece, kolana i rury do pieców

hacele i klucze do haceli, kowadła, kuźnie polowe, kłódki, konwie do mleka noże do sieczkarń oraz wszelkie towary niezbędne w rolnictwie.

Powyższe towary sprzedajemy po cenach najniższych. Przy większych zamówieniach służymy specjalną korzystną ofertą wprost z Poznania.

**Wydział Handlowy Zjednoczenia Producentów Rolnych
w Poznaniu, ulica Pocztowa 30.**

Składnice Wydziału Handlowego ZPR. na prowincji:

**Inowrocław ul. Św. Mikołaja 14,
Wągrówiec ul. Klasztorna 1.**

**Leszno ul. Dworcowa
Gostyń ul. Kościelna 1.**

Wielkopolskie Wiadomości Rolnicze

Organ Zjednoczenia Producentów Rolnych w Poznaniu
Dawniej Tygodnik Z. P. R. - Pismo tygodniowe

Nr. 7. Poznań, czwartek 18 lutego 1926. Rok V.

Redakcja i Administracja: Poznań, ul. Pocztowa 30. - - - Telefon: 2785 - 86

Warunki ogłoszeń: Na stronie czterolamowej za wiersz milimetry 15 gr. — Ogłoszenia większe: cała strona 90 zł., 1/2 str. 45 zł., 1/4 str. 25 zł., 1/8 str. 15 zł. Na okładce 15% drożej. Przy powtarzających się ogłoszeniach rabat. Zastrzeżenia co do miejsca ogłoszeń wykonuje się w miarę możliwości. Za ewtl. niepunktualne ukazanie się ogłoszenia, spowodowane siłą wyższą wydawnictwo nie odpowiada.

TREŚĆ: Zebranie Delegatów i Prezesów Pow. Z. P. R. — Walne Zebranie Członków. — Znaczenie rolnictwa. — O zabezpieczenie wywozu zboża. — O politykę cen na ziemiopłody. — Głosy prasy. — Kronika gospod. — Z Ministerstwa Rolnictwa. — Komunikaty Izby Roln. — Z piśmiennictwa. — Dział urzędowy. — Tygodniowe zestawienie cen zboża w kraju i zagranicą. — Notowania giełdowe. — Ogłoszenia.

Zebranie Delegatów i Prezesów Powiatowych

Zjednoczenia Producentów Rolnych, tow. zap.
w Poznaniu,

Porządek obrad:

Środa, dnia 3-go marca 1926.

Godzina 9 rano: Msza św. w kościele św. Wojciecha.

Godzina 10 rano: Posiedzenie plenarne na sali Domu
Królowej Jadwigi, przy Al. Marcinkowskiego 1.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Sprawozdanie Dyrekcji.
3. Sprawozdanie Rady Zarządzającej.
4. Referat p. posła Gościckiego z Warszawy: „Położenie rolnictwa na tle ogólnych warunków ekonomicznych“.

Godzina 1—2 i pół przerwa obiadowa.

Godzina 2 i pół posiedzenie plenarne:

1. Przedłożenie i przyjęcie bilansu za rok 1925 oraz udzielenie pokwitowania Radzie Zarządzającej i Dyrekcji.
2. Uchwalenie składki na rok 1926.
3. Przedłożenie statutu nowozałożonego Wielkopolskiego Towarzystwa Rolniczego w Poznaniu.
4. Wybory w miejsce ustępujących członków Rady Zarządzającej.
5. Wolne głosy.
6. Zamknięcie zebrania.

Dyrekcja

(—) Józef Szyman,
naczelný dyrektor.

Rada Zarządzająca Z. P. R.

(—) Zygmunt Pluciński,
prezes.

Walne Zebranie Członków

Zjednoczenia Producentów Rolnych Tow. zap.
w Poznaniu

odbędzie się dnia 3-go marca 1926 roku o godzinie 4 i pół popoł. na sali Domu Królowej Jadwigi w Poznaniu.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Uchwalenie likwidacji Zjednoczenia Producentów Rolnych Tow. zap. w Poznaniu, z powodu przystąpienia do Wielkopolskiego Towarzystwa Rolniczego Tow. zap. w Poznaniu.
3. Wybór likwidatorów.
4. Wolne wnioski.

Zjednoczenie Producentów Rolnych
Tow. zap. w Poznaniu,

(—) Zygmunt Pluciński, prezes.

Uwaga: Wobec tego, że w porządku obrad Walnego Zebrania Członków przewidziane jest uchwalenie likwidacji Zjednoczenia Producentów Rolnych, Tow. zap., wyjaśniamy, iż słowa „likwidacja” w tym wypadku nie należy rozumieć jako zupełne rozwiązanie organizacji, gdyż chodzi tu tylko o zmianę formy organizacyjnej, natomiast ciągłość pracy ani na chwilę przerwana nie będzie. Ponieważ jednak nowe „Wielkopolskie Towarzystwo Rolnicze” tworzą równorzędnie z Z. P. R. także inne, pokrewne nam organizacje rolnicze, likwidacja Z. P. R. ze względów formalno-prawnych musi być uchwalona.

Do czasu powstania nowego Towarzystwa, obowiązki Członków wobec Z. P. R. w niczym się nie zmieniają, w szczególności spełnić należy obowiązek uiszczenia składek zaległych za rok 1925 oraz za pierwszy kwartał 1926 (2 i pół grosza z morgi w stosunku ćwierćrocznym), które to składki wliczone zostaną w składkę „Wielkopolskiego Towarzystwa Rolniczego”.

Znaczenie rolnictwa

Wojna światowa zachwiała dotychczasową przewagę państw europejskich. Z konsumenta wytworów przemysłu europejskiego oraz producenta surowca dla Europy, kraje Ameryki i Azji przekształciły się same w wytwórcę przemysłu. Rozbudowały one w czasie wojny swój przemysł i zaczynają wyprodukowanym znacznie taniej, ze względu na mniejsze wymagania robotnika i niewyzyskane bogactwa naturalne, towarami zalewać gospodarczo zdeorganizowaną Europę. Skutki rozwoju przemysłu amerykańskiego, zaczynają odczuwać w pierwszym rzędzie kraje wysoko uprzemysłowione, a więc Anglja i Niemcy. Czynniki kierownicze tych państw, szukając dróg wyjścia, coraz więcej zaczynają interesować się rolnictwem, dobro którego dotychczas było poświęcane dla celów przemysłu. Społeczeństwa tych krajów przenikać zaczyna świadomość, że w zwiększeniu siły gospodarczej rolników i w podniesieniu intensywności produkcji rolnej należy szukać dróg wyjścia, przyczynić się to bowiem może do podniesienia pojemności rynku wewnętrznego. Anglja, która pod wpływem kołosalnego rozwoju przemysłu zmieniła się w kraj fabryk, a uprawne pola zbóż i okopowych przekształciła na parki i łąki, obecnie zaczyna gorączkowo myśleć o podniesieniu swej produkcji rolnej. Szeroko zakrojona akcja, mająca na celu wprowadzenie uprawy buraka, jako czynnika niezbędnego dla podniesienia produkcji rolniczej, jest pierwszą próbą tej nowej polityki. Ogromnym kosztem setek tysięcy funtów ang., rząd brytyjski buduje szereg cukrowni, a rolnicy angielscy zakładają plantacje, mające dać pracę rzeszom bezrobotnych. Doniosłe znaczenie uprawy buraka cukrowego jest tam doceniane należycie i rząd konsekwentnie dąży do jej rozwoju. Pomimo, że na rynku angielskim pełno jest tanich cukrów amerykańskich i europejskich, rząd nie waha się premjować rozwoju nowej gałęzi produkcji rolnej i związanego z nią przemysłu. Przedłożona niedawno w parlamencie angielskim ustawa w sprawach rolnych ma na celu podnieść do najwyższej możliwości gospodarczej wydajność ziemi, celem dostarczenia żywności narodowi, dla którego ziemia powinna stać się podstawą życia i zarobku dla największej ilości ludzi. Ustawa robi dla rolnictwa ułatwienia kredytowe, meljoracyjne, mieszkaniowe, dla kooperatyw rolnych i t. p.

Niemniej ciekawe są przeobrażenia opinii społecznej w Niemczech. Doniosłość własnej produkcji ziemiopłodów zaprzęta coraz więcej uwagę ekonomistów i techników niemieckich. Nieczynne z powodu braku rynków zbytu zakłady przemysłu niemieckiego zaczynają ujawniać dążność do zastosowania swej produkcji do potrzeb i wymagań rolnictwa, a zjazd niemieckich techników i inżynierów rolnych, poświęcony zagadnieniom stosunku rolnictwa do przemysłu, przeprowadza cały szereg uchwał, których treścią jest oddanie fachowych sił przemysłu i techniki na usługę rolnictwa niemieckiego.

W związku z kryzysem gospodarczym, jaki przechodzą państwa europejskie, sytuacja Polski, pomimo wszystkie niedomaganie nas trapiące, jest jednak znacznie korzystniejszą, niż się wydaje. Luka w na-

szym życiu gospodarczym, którą jest brak wysokiego uprzemysłowienia kraju, może nam teraz nawet wyjść na dobre. Przemysł nasz pomimo wszystko co o nim mówią jego przedstawiciele, jest dopiero w zaczątku i nie może zaspokoić prymitywnych potrzeb kraju. Podstawą zaś bytu państwowego jest rolnictwo, i dlatego ogólny kryzys gospodarczy, spowodowany konkurencją przemysłu zamorskiego, może nas znacznie mniej dotknąć, niż inne państwa europejskie, o ile w porę zrozumiemy, że teraz nie czas już jest na protegowanie interesów przemysłu i konsumenta, że szkoda dla rolnictwa krajowego. Musimy zrozumieć, że kraj nasz wybitnie rolniczy, powinien posiadać jasną i zdecydowaną politykę gospodarczą, która winna iść po linii podniesienia intensywności rolnictwa i zwiększenia jego produkcji drogą odpowiednich zarządzeń kredytowych, celnych, podatkowych i t. p.

Trzeba więc, żeby sfery rządzące zrozumiały, że podstawą dobrobytu Polski jest dobrobyt rolnika, tej najliczniejszej warstwy narodu, której zamknięcie zwiększy niewątpliwie pojemność rynku wewnętrznego, dając możność rozwoju przemysłu i handlu, który znów zatrudni rzesze bezrobotnych.

Inż. I. D.

O zabezpieczenie wywozu zboża

Dnia 12. b. m. wniesiony został z inicjatywy posła Gościckiego wniosek, wzywający Sejm do uchwalenia ustawy o zabezpieczeniu wywozu zboża, wyprodukowanego przez stosowanie nawozów sztucznych. Poniżej podajemy uzasadnienie wniosku oraz brzmienie projektowanej ustawy.

Sprawa zaopatrzenia rolnictwa w dostateczną ilość nawozów sztucznych posiada doniosłe znaczenie nie tylko dla rolnictwa ale również dla całokształtu naszego życia gospodarczego kraju.

Według obliczeń W-łu Doświadczalno-Naukowego Centralnego Towarzystwa Rolniczego, zużycie nawozów sztucznych w roku ubiegłym wniosło 530.000 tonn. Gdyby nawozy te były dane całkowicie pod zboża chlebowe, to osiągnięta nadwyżka zbioru wyniosłaby blisko 80 000 wagonów, a więc więcej niż cały nadmiar zbóż chlebowych, który będziemy mogli w bieżącym roku gospodarczym wyeksportować zagranicę. Z zestawienia tych dwóch cyfr wynika, że jeżeli chcemy doprowadzić do tego, aby państwo nasze nawet w latach mniej pomyślnego urodzaju mogło pokryć swe potrzeby aprowizacyjne taniem zbożem własnej produkcji i uniknąć rujnującej dla bilansu handlowego konieczności importu drogiego zboża z zagranicy, to musimy dążyć bezwzględnie do tego, aby nie tylko utrzymać dotychczasowe zużycie nawozów sztucznych, ale spotęgować je jeszcze w bardzo znacznym stopniu.

Niestety cały szereg przyczyn składa się na to, że w roku bieżącym zużycie nawozów zredukuje się prawdopodobnie dość znacznie w porównaniu z rokiem ubiegłym. Jedną z tych przyczyn jest niepewność opłacalności nawozów sztucznych, wynikająca z ryzyka walutowego, któremu podlega rolnik w związku z możliwością ograniczenia wywozu za pomocą zakazów lub ceł wywozowych. — Ryzyko to zachodzi przede wszystkim przy nawozach zagranicznych lub

wyrabianych z surowców zagranicznych, za które rolnik musi wystawiać weksle całkowicie lub częściowo w walucie stałej.

W razie spadku kursu złotego niezrekompensowanego odpowiedniemi podniesieniem ceny zboża, rolnik może ponieść kolosalne straty. Przy nawozach krajowych możliwość spadku kursu złotego uniemożliwia, względnie utrudnia rolnikowi w wysokim stopniu uzyskanie kredytu na czas od 12 do 15 miesięcy, a tak długi kredyt jest niezbędny przy stosowaniu nawozów. Z drugiej strony wystawiając weksle w złotych polskich, rolnik jest narażony na straty w razie podniesienia się kursu złotego.

Dla zwolnienia rolnika z ryzyka walutowego, przekreślającego możliwość wszelkiej rozsądnej kalkulacji, niezbędnem jest zapewnienie mu prawa wywozu całej nadwyżki osiągniętej dzięki zastosowaniu nawozu sztucznego bez względu na przepisy ograniczające eksport zboża. — Jedynie bezwzględna pewność możności wywozu, osiągniętej dzięki nawozom nadwyżki zbioru, gwarantuje rolnikowi możność uzyskania za te nadwyżki cen istniejących na rynkach światowych, niezależnie od wahań naszej waluty i niezależnie od takiego, czy innego poziomu cen na naszym rynku wewnętrznym. Jedynie wówczas rolnik będzie mógł bez obawy wystawiać weksle na nawozy w walutach stałych i jedynie wówczas będzie on postawiony w takich samych warunkach, jak rolnik w Anglii, w Niemczech lub w Holandji, uzyskując możność przeprowadzenia rachunku i kalkulacji.

Zasadniczo produkcja rolnicza powinna korzystać z nieograniczonego prawa wywozu swych wytworów, podobnie jak to ma miejsce we wszelkich innych gałęziach produkcji. Sprawa zapewnienia możności eksportu nadwyżek osiągniętych dzięki nawozom sztucznym, posiada jednak tak podstawowe znaczenie dla rozszerzania zużycia nawozów sztucznych, że nie poruszając w danym momencie zagadnienia ogólnego zniesienia wszelkich przepisów, umożliwiających ograniczenie eksportu rolniczego, pragniemy przynajmniej na drodze ustawowej tę jedną sprawę rozstrzygnąć w sposób zgodny z interesami rolnictwa i z ogólnymi interesami gospodarzami kraju.

Z powyższych względów niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm uchwalił raczy

niżej załączoną ustawę w przedmiocie zabezpieczenia wywozu zboża wyprodukowanego przez stosowanie nawozów sztucznych.

Ustawa

w przedmiocie zabezpieczenia wywozu zboża, wyprodukowanego przez stosowanie nawozów sztucznych.

Art. 1.

Nadwyżki zboża, powstałe skutkiem używania nawozów sztucznych, będą mogły być wywiezione za granicę w ciągu następnego roku gospodarczego, a to niezależnie od wszelkich przepisów regulujących wywóz zboża oraz bez opłacania jakichkolwiek ceł lub opłat wywozowych.

Rok gospodarczy liczyć się będzie od 1-go lipca do 31-go czerwca roku następnego.

Art. 2.

Wskazane w artykule poprzednim nadwyżki obliczane będą jak następuje:

za 100 kg. saletry o zawartości	150% N.	322 kg. zboża
za 100 kg. azotniaku zawartości	200% N.	242 kg. zboża
za 100 kg. superfosfatu o zaw.	160% P. 202	94 kg. zboża
za 100 kg. żużle Thomasa o zaw.	180%	94 kg. zboża
za 100 kg. soli potas. o zaw.	400% K. 20	150 kg. zboża

Rozporządzenie wykonawcze określi sposób obliczania nadwyżek przy zastosowaniu nawozów w innym składzie.

Według powyższych norm mogą być wywożone wszelkie rodzaje zbóż, niezależnie od tego, pod które z nich wysiano nawozy sztuczne.

Art. 3.

Zezwolenia na wywóz zboża na podstawie ustawy niniejszej wydawane będą na mocy zaświadczeń wystawianych przez urzędy skarbowe, z blug położenia gospodarstwa, w którym nawozy zostały użyte.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych ustali w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu wykaz tych przedsiębiorstw i organizacji, których rachunki będą mogły służyć za podstawę przy wystawianiu zaświadczeń przez urzędy skarbowe.

Art. 4.

Zaświadczenia wywozowe mogą być odstępowane przez akt cesji umieszczony na odwrocie zaświadczenia lub na przydłużku. Posiadacz zaświadczenia, legitymujący się wspomnianymi aktami cesji będzie uprawniony do otrzymania zezwolenia na wywóz.

Art. 5.

Rachunki, wydawane dla uzyskania zaświadczenia na prawo wywozu, oraz podania i deklaracje, składane do urzędów skarbowych, a także zaświadczenia przez te urzędy wydawane, (art. 3), są wolne od opłat stemplowych.

Art. 6.

Winny wystawienia rachunku niezgodnego z prawdą art. 3, ulegnie karze grzywny od 50 do 1000 złotych lub karze aresztu do 3-ich miesięcy. Kary te mogą być wymierzane łącznie.

O politykę cen na ziemiopłody

Pp. Żółtowski, Ossowski i tow. z Kl. Chr. Nar. zgłosili poniższy wniosek w sprawie polityki Rządu, idącej po linii obniżenia cen na produkty rolne — w szczególności nakładania ceł wywozowych na zboże, co, niewątpliwie, zmierza do ostatecznego zubożenia wsi.

Idziemy drogą niepraktykowaną w żadnym nowoczesnym społeczeństwie, wbrew wszelkim zasadom ekonomii politycznej. W chwili, kiedy Stany Zjednoczone wprowadzają zakaz importu zboża, kiedy Niemcy chronią produkcję rolniczą, nakładając, pomimo niewystarczającej produkcji cła importowe i popierając eksport swego zboża przez premje wywozowe, kiedy Francja i Anglja zmusza kraj do większego spożycia tańszego chleba żytniego, akcja rządowa polska zmierza do utrzymania rolnika naszego w gorszych warunkach, aniżeli rolnicy największych producentów świata. Poniżej zestawienie cen ważniejszych giełd zbożowych z drugiej połowy grudnia 1925 roku.

Warszawa pszenica 38, żyto 24, jęczmień 26, owies 25 zł; Berlin pszenica 52,50, żyto 30,90, jęczmień 42,65, owies 35,28 zł; Liverpool pszenica 72,89, jęczmień 62,09, owies 45,39 zł; Paryż pszenica 49,79,

żyto 35,36, owies 37,88 zł; Chicago pszenica 57,80, żyto 34,15, owies 27,85 złotych.

Rolnik polski w sztucznie wytworzonych przez ustawodawstwo warunkach nie będzie mógł konkurować z zagranicą. Tem więcej, że ani w przybliżeniu nie korzysta z tych ułatwień kredytowych i technicznych, z których korzysta produkcja rolna z całego prawie świata. Jest to polityka na krótką metę, która prędzej czy później zemści się na całym życiu gospodarczym Polski.

W obecnych naszych warunkach gospodarczych wskazanem jest uniemożliwienie importu pszenicy i mąki pszennej, a ułatwienie eksportu. Jest to w interesie aktywnego bilansu handlowego i płatniczego. Polska zmuszona jest do spożycia tańszego chleba żytniego, a sprzedaży drogiej mąki pszennej i ziarna pszennego.

Wobec powyższego niżej podpisani wnoszą:

Sejm wzywa Rząd:

1) do zniesienia 15 zł cła eksportowego, nałożonego na pszenicę;

2) do wydania zarządzeń wszelkim instytucjom państwowym, lub korzystającym z pomocy i udogodnień rządowych, a trudniącym się przemiałem zbóż lub wypiekami chleba, normujących: a) wysokość procentową wymiału, b) skład mąki do chleba używanej.

Głosy prasy

Idei samowystarczalności gospodarczej są poświęcone dłuższe wywody Kurjera Polskiego (13. 2.). Autor przyznaje, że państwo polskie może w daleko większym stopniu, aniżeli inne miało trudności w nakreśleniu własnego, opartego na zdrowych podstawach programu gospodarczego. Lecz zarazem uważa, że obecnie czas na to najwyższy: „Co się tyczy samego planu gospodarczego, to winien on być oparty na jaknajdalej posuniętej samowystarczalności gospodarczej. Nie znaczy to, aby nasze życie gospodarcze otoczyć murem chińskim, lecz z biegiem czasu ograniczyć import produktów zbędnych, w zależności od ustosunkowania się naszego bilansu handlowego. Wytwórczość krajowa, oraz rozwój poszczególnych gałęzi przemysłu oprócz przedewszystkiem na konsumpcji wewnętrznej. Wytwórczość eksportową popierać o tyle, o ile dana gałąź przemysłu ma naturalne warunki rozwoju, pozwalające na skuteczną i korzystną konkurencję na rynkach zagranicznych jej produktów wytwórczości z analogicznymi produktami innych krajów. Polityka jawne lub ukrytego premijowania eksportu i sprzedaży tych produktów poniżej kosztów własnych — powinna zniknąć zupełnie, jako rujnująca gospodarstwo krajowe. We wszystkich zaś zamierzeniach — odbudowa i wzrost konsumpcji krajowej drogą podniesienia zdolności konsumpcyjnej obywateli — powinna być należycie uwzględniona, jako najwłaściwsza podstawa rozwoju przemysłowego. Z dotychczasowej naszej praktyki gospodarczej widzimy, że nadmierny rozwój niektórych gałęzi przemysłu, wcale nie był podyktowany racjonalnymi względami gospodarczymi, lecz przeważnie względami chwilowej koniunktury, chęcią zatrzymania ujemnego bilansu handlowego, lub w celach za-

trudnienia pewnej ilości bezrobotnych. Te demagogiczne motywy, wysuwane niekiedy przez właścicieli zakładów, nie posiadających często zdrowych podstaw dalszego rozwoju, znajdowały od czasu do czasu posłuch w opinii publicznej, a nawet rządu, zyskując moralne i materialne poparcie, gdy natomiast inne gałęzie przemysłu zostały haniebnie zaniedbane, pomimo, iż racja stanu przemawiała za udzieleniem im należytego poparcia. Bezplanowy protekcyjizm w wielkiej mierze pogłębił kryzys przemysłowo-gospodarczy oraz niebýwały wzrost bezrobocia, jaki obecnie przeżywamy”.

Rozstrząsania, jak powyższe, nabierają szczególnej aktualności wobec zbliżającej się międzynarodowej konferencji ekonomicznej. Geneza tej konferencji ma swoje główne źródło — jak informuje **Warszawianka** (14. 2.) w zupełnej zmianie dotychczasowej struktury gospodarczej świata — zmianie dokonanej pod wpływem wojny światowej i to w dwóch kierunkach: Europa wskutek wojny została zepchnięta ze stanowiska głównego przetwórcy surowców całego świata na plan dalszy. Z drugiej strony traci coraz więcej na znaczeniu dotychczasowa główna podstawa całej wytwórczości: węgiel kamienny. Polska dzieli ciężki los innych krajów Europy, jest jednak od wielu z nich w położeniu trudniejszym wobec wyższych ciężarów podatkowych i socjalnych, wadliwej reformy walutowej, nieumiejętnej gospodarki skarbowej i chorobliwego rozrostu pośrednictwa w obrocie handlowym. „I tak oto o wiele trudniejsze i cięższe jest nasze pensum i delecaci nasi na tej Konferencji mieć będą niezmiernie odpowiedzialne zadanie do spełnienia. Dziwić się należy, że Comitee Preparatoire Konferencji Genewskiej sam sobie ma wyszukiwać i sam zaprasza pono delegatów poszczególnych krajów na tę konferencję. Chcemy wierzyć, że Rząd nasz poinformuje Biuro Komitetu, że delegatami na konferencję mogą być tylko ludzie przez Rząd wskazani i że w każdym razie w skład delegatów nie wejdzie nikt z tych, którzy są bezpośrednimi sprawcami i ponoszą odpowiedzialność za obecne ciężkie przesilenie, w które kraj wprowadzili swoimi błędami, niezgodnymi z prawdą oficjalnymi enuncjacjami, demagogią i mamieniem opinii publicznej przez długi okres czasu”.

Rzeczpospolita (11. 2.) nie przypuszcza „by cały kompleks zagadnień o znaczeniu międzynarodowym — rozdział surowców, ograniczenia przywozu i wywozu, protekcja celna — miał być tej konferencji do rozstrzygnięcia przedłożonym. Równałoby się to skompromitowaniu Ligi, która nie jest w stanie rozwiązać tych doniosłych problemów przy zupełnie nieprzygotowanym terenie. Zapewne program konferencji będzie dość szczupły i będzie miał za cel pokierować opinię publiczną w kierunku bardziej pokojowej koncepcji handlu międzynarodowego. Jak przypuszczają, może być przedmiotem obrad także kwestja węgla. Rzisiaj wobec zapoczątkowanego przez Anglię systemu rządowego subwencjonowania eksportu węgla, wszelkie porozumienie w tej materji może mieć niesłychaną doniosłość. Czy tak ważna kwestja, jak dumping, ogarniający dziś wszystkie kraje i rodzaje eksportu, stający się prosto normalnym sposobem ekspansji handlowej wejdzie pod obrady

konferencji — o tem wątpić należ. Stosunki są dzisiaj zbyt skomplikowane i trudne, by w tej materji można się spodziewać **czegoś więcej, niż wygłoszenie jakichś pięknych i słuszych zasad, których jednak nikt nie stosuje**. Jak widzimy, dość pesymistyczna ocena przyszłej konferencji.

Kurjer Polski (15. 2.) zajmuje się **nawrotem do polityki aprowizacyjnej**, jaki zaznaczył się w zarządzeniach gospodarczych ostatnich kilku miesięcy:

„Poważne załamanie się naszego bilansu handlowego przy niepomiarnej rozroście importu polskiego zmusiło rząd do powrotu do zamierzonej koncepcji i reglamentacji. Cel bezpośredni reglamentacji został osiągnięty; bilans handlowy uległ szybkiej i znacznej poprawie, przyczem trudno wątpić, że w tej poprawie pewną rolę dodatnią odegrało okrojenie importu. Samo jednak przywrócenie koncepcji reglamentacyjnej kryło w sobie **niebezpieczeństwo** rozszerzenia interwencji państwa do rozmiarów, jakichby sfery gospodarcze mogły sobie słuszenie nie życzyć. Skład nowej instytucji centralnej dla spraw reglamentacji, najzupełniej fachowy, możliwie uniezależniony od wpływów biurokratycznych, dawał gwarancję, że instytucja ta nie nawróci do metod b. głównego urzędu przywozu i wywozu. Poza tą instytucję rząd wstąpił na drogę **restrykcji eksportu artykułów rolniczych**, wprowadzając opłaty wywozowe od eksportu pszenicy i projektując wprowadzenie zakazów wywozu szeregu innych artykułów. Jest to powrót do polityki aprowizacyjnej, który znajduje swoje uzasadnienie tylko w przejściowej konjunkturze rynku rolniczego, nieobfitego w materiał eksportowy wskutek ostatniego nieurodzaju. **Nie może to być jednak kierunek na przyszłość**”.

Ważą się obecnie losy **podatku majątkowego**, trzeciego z kolei, jaki od powstania państwa polskiego mają płacić określonej kategorii podatnicy. **Dziennik Poznański** (11. 2.) zestawiając poszczególne odnosne ustawy polskie i obce dochodzi do przekonania, że „skarbu polski nie jest odosobniony w swych niepowodzeniach w dziedzinie realizacji daniny majątkowej. Widocznie więc w samej konstrukcji podatku majątkowego tkwi jakaś **głęboka sprzeczność** z współczesnymi warunkami gospodarczymi, sprzeczność, która we wszystkich krajach powoduje zdecydowane niepowodzenie usiłowań opodatkowania majątków. Pod tym względem zdają się nie ulegać zmianie klasyczne zasady skarbowości od czasu Adama Smitha, polegające na opodatkowaniu dochodów z majątków, a nie samych majątków. Wobec niepowodzeń wyżej wyluszczonych i braku nowej koncepcji wzbogacenia skarbu narodowego, poszczególne rządy, zdaje się, wracają do starej zasady opodatkowania dochodów”.

Rzeźnicy warszawscy zwrócili się do ministerstwa spraw wewnętrznych z memorjałem w sprawie projektu rozporządzenia o **regulowaniu cen mięsa i wyrobów mięsnych** przez wyznaczanie cen. Autorzy memorjału twierdzą, iż byli i są zwolennikami współpracy z władzami w dziedzinie normowania warunków życia gospodarczego, gdy była ku temu nieodzowna potrzeba. Utrzymują jednak, iż obecna chwila takich konieczności nie narzuca jeśli nie we wszystkich gałęziach handlu, to bezwarunkowo najmniej w

mięsnej. Chwilowy spadek złotego i poszukiwanie walut obcych na pokrycie towarów importowanych, pociągnęły za sobą zwyczaj towarów przeważnie kolonialnych, ceny zaś mięsa i jego przetworów nie wzrosły w tym okresie, a nawet przeciwnie zostały obniżone, gdyż artykuły te pochodzenia krajowego uależnione są od podaży i popytu. Podaż od dłuższego czasu jest dostateczna, popyt zaś zmalał poważnie. Podrożenie mięsa, tłuszczu i wędlin jest w ścisłym związku z eksportem, który posiada dużo stron ujemnych, a przede wszystkim brak kwalifikacji zawodowych eksporterów. Wprowadzenie systemu cen maksymalnych może wywołać podrożenie cen mięsa i jego przetworów (według **Kurjera Polskiego**, (12. 2.).

Kronika gospodarcza

Stan ozimín w Polsce.

Na podstawie sprawozdań korespondentów rolnych, Gł. Urząd Statystyczny podaje do wiadomości, że miesiąc styczeń pod względem warunków atmosferycznych niewiele różnił się od poprzedniego miesiąca. Temperatura średnia w całej Polsce była wyższą o 1 do 2° od normalnej wieloletniej, za wyjątkiem rejonów białostockiego i pińskiego, gdzie temperatura była niższą (bardzo zresztą nieznacznie) od normalnej wieloletniej. Opady były skąpe, szczególnie w południowej części kraju, tudzież w woj. warszawskim i poleskiem, gdzie osiągały od 60 do 75 procent średniej wieloletniej. Pewną nadwyżkę opadów od kilku do 25 proc., otrzymała jedynie zachodnia część kraju oraz woj. białostockie.

Powyższe warunki pozostały bez ujemnego wpływu na wegetację ozimín, których stan w stosunku do ubiegłego miesiąca pozostał bez zmian i przedstawiał się w stopniach kwalifikacyjnych (5 oznacza stan wyborowy, 4 dobry, 3 średni, przeciętny, 2 mierny, 1 zły) dla całej Polski następujące: pszenica ozima 3,3, żyto ozime 3,3.

Co się tyczy mrozów, które objęły Polskę od połowy stycznia, mniej więcej do 25-go tegoż miesiąca, to sprawozdawcy Głównego Urzędu Statystycznego ujemnego ich wpływu na zasiewy stwierdzić jeszcze nie mogli.

Ceny produktów rolnych.

Warunki komunikacyjne, a w pierwszym rzędzie fatalna organizacja naszego handlu produktami rolnymi, czy też raczej jej brak wpływają na poważne różnice w cenach zarówno ziemiopłodów, jak paszy i inwentarza żywego w poszczególnych miejscowościach kraju; różnice te w niektórych wypadkach są tak wielkie, że cena danego produktu, w jednej miejscowości jest przeszło dwa razy wyższa od ceny tegoż produktu w innej miejscowości. I tak, zestawiając notowania cen ważniejszych ziemiopłodów paszy i inwentarza w poszczególnych województwach w końcu 1925 r., widzimy, że ceny pszenicy wahały się od 27,68 zł na 100 kg. (wileńskie) do 36,05 zł (poznańskie), ceny żyta — od 19,73 zł za 100 kg. (wołyńskie) do 24,48 zł (śląskie), ceny jęczmienia — od 18,60 zł za 100 kg. (wołyńskie) do 24,15 zł (śląskie), ceny owsa — od 17,70 zł za 100 kg. (wileńskie) do 23,51 zł (śląskie), ceny ziemniaków jadalnych — od 3,20 zł za 100 kg. (poznańskie) do 6,78 zł za 100 kg. (krakowskie), ceny

ziemniaków fabrycznych od 2,25 zł za 100 kg. (pomorskie) do 4,97 (wileńskie), ceny siana — od 5,56 zł za 100 kg. (warszawskie) do 11,45 zł (śląskie), ceny słomy — od 3,36 zł za 100 kg. (warszawskie) do 6,10 zł (śląskie), ceny koni roboczych — od 135 zł za sztukę (lwowskie) do 245 zł (śląskie), ceny krów dojnych — od 149 zł za sztukę (poleskie) do 311 zł (śląskie), ceny wieprzy — od 1,11 zł za 1 kg. żywej wagi (wileńskie i stanisławowskie) do 1,61 zł (śląskie).

Z Ministerstwa Rolnictwa

KOMUNIKAT.

W dniu 8-go lutego 1926 r. pod przewodnictwem p. Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Dr. Kiernika, odbyło się w Ministerstwie posiedzenie w sprawie wywozu zagranicę zwierząt i surowców zwierzęcych.

W posiedzeniu wzięli udział: Wiceminister Dr. Raczyński, Dyrektor Departamentu Weterynarii Dr. Fischöder, Dyrektor Departamentu Ogólnego p. Leśniewski, Naczelnik Wydziału Zwierząt p. Ihnatowicz, inspektorowie weterynaryjni wszystkich województw oraz Naczelniczy Wydziałów Departamentu Weterynarii.

Minister, zagajając posiedzenie, zwrócił uwagę na ważność wywozu zwierząt zagranicę, który to eksport stanowi 15 proc. całego eksportu polskiego. Specjalny nacisk Minister położył na konieczność jaknajścisłego przestrzegania wydanych zarządzeń, mających na celu niedopuszczanie do wywozu zwierząt chorych lub podejrzanych, zaznaczając, że najmniej w tym względzie uchybienia, mogą zagrażać zamknięciem granic ze strony państw importujących. Minister zwrócił się do pp. inspektorów weterynaryjnych o wypowiedzenie opinii w poruszanej sprawie i wskazanie środków, któreby mogły przyspieszyć zwalczanie niewygasłych jeszcze w kilku województwach chorób pryszczycy i zarazy płucnej, a temsamem zabezpieczyć wysyłkę trzodzy i bydła zagranicę od następstw nieuchronnych na wypadek stwierdzenia choroby w danej przesyłce.

Po wygłoszeniu przez Naczelnika Wydziału Chorób Zakaźnych, p. Hermana, referatu o obecnym stanie chorób zakaźnych, w szczególności o zarazie płucnej i pryszczycy i o osiągnięciu porozumienia z państwami importującymi w sprawie wywozu zwierząt z Polski, wywiązała się szczegółowa dyskusja, w której zainteresowani inspektorowie weterynaryjni poruszyli cały szereg zagadnień, zmierzających do udoskonalenia nadzoru weterynaryjnego nad stanem zdrowotnym oraz nad transportami zwierząt, przeznaczonych do wywozu zagranicę. Przemawiali inspektorowie: p. Ponicki ze Lwowa, p. Bienkiewicz z Brześcia, p. Wolski z Lublina, p. Drecki z Łodzi, p. Górka z Kielc, p. Dr. Lang z Krakowa, p. Wójcicki z Katowic i p. Mackiewicz z Warszawy.

Na uwagi inspektorów weterynaryjnych udzielał wyjaśnień Dyrektor Departamentu Weterynarii, p. Dr. Fischöder.

Następnie Naczelnik Wydziału Weterynarii Społecznej, p. Kiszkiel zreferował obecny stan rzeźni pod względem sanitarnym oraz sprawę badania bydła rzeźnego i mięsa, zaznaczając, że sposób badania mię-

sa ma pierwszorzędne znaczenie dla eksportu tych produktów, ponieważ państwa importujące zwracają na to specjalną uwagę. Referent zaznaczył, że jednolita dla całego Państwa ustawa o badaniu mięsa i zwierząt jest w opracowaniu i wprowadzenie jej w życie wymaga już obecnie przygotowania odpowiedniego personelu weterynaryjnego, o co winny zawczasu troszczyć się władze administracyjne II. instancji.

P. Ihnatowicz przedstawił zebrany zasady akcji, podjętej przez Ministerstwo Rolnictwa i D. P. celem należytego zorganizowania i poparcia zbytu bydła i trzody oraz przetworów zwierzęcych.

W zakończeniu p. Minister zwrócił się z apelem do pp. uczestników konferencji, by dołożyli wszelkich starań celem ochrony eksportu zwierząt i surowców pochodzenia zwierzęcego, kładąc nacisk na konieczność otoczenia życzliwą opieką organizowanych w tym celu spółdzielni rolniczych.

Komunikaty Wielkopolskiej Izby Rolniczej

17.

Doświadczenia nawozowe.

Stacja doświadczalna Wielkopolskiej Izby Rolniczej przeprowadzi na wiosnę tego roku doświadczenia porównawcze z nawożeniem głównym na oziminy, z azotniakiem mielonym, azotniakiem granulowanym, saletrą amanową, saletrą chilijską lub siarczanem amonu.

Stacja doświadczalna dostarczy bezpłatnie, odwrotnie azotniak granulowany oraz saletrę amonową. Saletrę chilijską, siarczan amonu i azotniak mielony doświadczalnicy zechcą dostarczyć z własnych zapasów. Majętności oraz gospodarze, posiadający saletrę chilijską i azotniak mielony, którzy pragną przeprowadzić doświadczenia, zechcą się jak najszybciej zgłosić pod adresem Dr. Celichowski Stacja doświadczalna Wielkopolskiej Izby Rolniczej, Poznań, ulica Dąbrowskiego nr. 17.

Dokładny plan wraz z instrukcją prześle się doświadczalnikom odwrotnie, na życzenie przyjedzie instruktor.

Wielkopolska Izba Rolnicza.

18.

Środek przeciw motyli u bydła i owiec.

Ministerstwo Rolnictwa i D. P. prosi o zainteresowanie rolników i hodowców sprawą leczenia motyli środkiem leczniczym „Distol” wyrabianym w fabryce chemiczno-farmaceutycznej „Chinoi” Dr. Kerszły i Dra Wolfa w Peszce na Węgrzech.

„Distol” niszczy motylkę wątrobową już w ciągu kilku dni z zupełną pewnością zarówno wśród bydła, jak owiec i kóz.

Przy zamawianiu „Distolu” wystarczy podać wagę zwierząt chorych na motylkę.

Przedstawicielem tej fabryki jest p. Bemski w Warszawie, ul. Chełmska 13, tel. 7460.

Wielkopolska Izba Rolnicza.

20.

Ogłoszenie o sprzedaży wybrakowanych koni wojskowych.

W myśl rozkazu Min. Spraw Wojsk. w miesiącach lutym i marcu b. r., odbędzie się licytacja więk-

szej ilości koni wybrakowanych z wojska. Na terenie D. O. K. VII. zostanie w ten sposób sprzedanych około 800 koni. Szczegółowe terminy mających się odbyć licytacji, zostaną ogłoszone w swoim czasie przez K-dy Uzup. Koni. Prawo brania udziału w licytacji posiadają wszyscy. Aby umożliwić szerszemu ogółowi nabycie koni, Min. Spraw Wojsk. zezwoliło, by poza normalną sprzedażą koni za gotówkę, w niektórych niżej wymienionych wypadkach przyznawać nabywcom ulgi w zapłaceniu kupionych koni.

Komisja licytacyjna może przyznawać nabywcom krótkoterminowe kredyty na czas najdłużej do dnia 15. września 1926 roku.

Z kredytów powyższych mogą korzystać tylko:

- rolnicy i posiadacze innych nieruchomości,
- instytucje dobroczynne i społeczne,
- osadnicy wojskowi,
- funkcjonariusze straży leśnych w lasach państw.,
- urzędnicy państwowi i komunalni,
- w wyjątkowych wypadkach i inne osoby, które ze względu na stanowisko społeczne zasługują na pełne zaufanie.

Kredyty nie mogą być udzielane zawodowym handlarzom koni i osobom nieznanym, nie dającym dostatecznej gwarancji wypłacalności.

Ulgi będą udzielane na podstawie zaświadczeń władz administracyjnych I. instancji. Osoby, którym kredyt zostanie przyznany, zobowiążą się do terminowego zapłacenia długu do kasy tej formacji, z której koni zostanie sprzedany. Zaświadczenia władz administracyjnych i zobowiązania nabywców mają być sporządzone według załączonego wzoru.

Wzór zaświadczenia władz administracyjnych I. instancji oraz zobowiązania nabywcy.

Władza adm. I. instancji:

Zaświadczenie:

Zaświadczam, że p. _____

zamieszkały w _____

powiat _____ jest (zawód i stanowisko

społeczne w myśl pkt. a-f) _____ i ze

względem na stosunki majątkowe daje gwarancję wpłaca

ności przyznanego mu kredytu na zakup _____

koni w terminie do dnia 15. 9. 1926 r.

Pieczęć okrągła.

Podpis.

Zobowiązanie

Na podstawie powyższego zaświadczenia, ja niżej

podpisany _____ zamieszkały

w _____ powiat _____

stwierdzam niniejszem, że za nabyte _____

konie jestem winien SKARBOWI PAŃSTWA _____

złotych, słownie: _____ którą to sumę

zobowiązuję się wpłacać do kasy _____

do dnia _____ 1926 roku bez wezwania i zwłoki.

Podpis.

U w a g a : Zaświadczenie dla urzędników państwowych wystawia ich władza przełożona.

Powyższe powiadomienie Dowództwa Okręgu Korpusu Nr. VII. podaje się do wiadomości.

Z piśmiennictwa

M. Trybulski: „Gospodarski chów drobiu”. — Biblioteka Rolnika Wzorowego Nr. 6. — Książka polecona przez Minist. Rolnictwa. Nakładem Księgarni Rolniczej w Warszawie. Stron 114 z tablicami i 29 rycinami.

Treść: 1. Ogólne uwagi o budowie ciała i życiu ptactwa domowego; 2. Pochodzenie i rasy drobiu; 3. Rozmnażanie drobiu; 4. Wychów i żywienie drobiu; 5. Pomieszczenie dla drobiu; 6. Użytkowanie drobiu; 7. Choroby drobiu.

Dział urzędowy

a) Wiadomości zawodowe.

Przedruk wzbroniony.

KOMUNIKAT.

Powiatowe Walne Zebranie
Zjednoczenia Producentów Rolnych
w Kępnie.

W dniu 22-go lutego 1926 roku o godzinie 2-jej po południu w sali Hotelu Centralnego w Kępnie odbędzie się doroczne Walne Zebranie członków Z. P. R. na powiat kępiński celem wyboru delegatów powiatowych na Walne Zebranie Prezesów i Delegatów Powiatowych Z. P. R., mające się odbyć w marcu bieżącego roku w Poznaniu.

Na zebranie przybędzie delegat Centrali Z. P. R. Na porządku obrad wybór Zarządu Powiatowego Z. P. R.

Na powyższe zebranie wszystkich PP. Członków i rolników zapraszamy.

Wydział Organ. - Administracyjny
Zjednoczenia Producentów Rolnych.

KOMUNIKAT.**Sekretarjatu Z. P. R. na pow. Leszczyński.**

Aby uniknąć niesłusznego wymiaru i późniejszych reklamacji podatku dochodowego, wzywamy wszystkich płatników tego podatku, zobowiązanych i nie zobowiązanych do składania zeznań o dochodzie, do złożenia takowych przy pomocy Sekretarza Powiatowego Z. P. R. Termin składania zeznań upływa z dniem 28. bm., prosimy więc interesowanych o przybycie do Sekretarjatu w dniach najbliższych, zabierając ze sobą wyciągi z katastru, oraz nakazy płatnicze na podat. dochod. za rok ubiegły. Urzędy Skarbowe uwzględniają zeznania, sporządzone ściśle p/g. odnośnej ustawy, a że takową posiadamy, zalecamy skorzystać z nowej bezpłatnej dla członków pomocy.

Sekretariat Z. P. R. na pow. Leszczyński.

Komunikat Nr. 21.

Prosimy członków naszych ażeby w własnym interesie przy wszelkiej korespondencji, wystosowanej do nas, podawali dokładny adres, t. j. miejscowość, pocztę i powiat z wyraźnym podpisem, a to w celu uniknięcia zwłoki w załatwieniu danej korespondencji.

Zjednoczenie Producentów Rolnych
Komisja Pracy.

Komunikat Nr. 22.**Dotyczy kredytu na nawozy sztuczne.**

W celu udostępnienia rolnictwu zaopatrzenia się na sezon wiosenny w nawozy sztuczne, Państwowy Bank Rolny udzielać będzie na azotniak, sole potasowe i kaimit 9-cio miesięcznego kredytu. Z kredytu tego korzystać mogą rolnicy tylko za pośrednictwem organizacji rolniczo-handlowych, tudzież poważniejszych firm prywatnych, które z wnioskami poszczególnych rolników o udzielenie kredytu, zwracać się będą wprost do Państwowego Banku Rolnego.

W razie braku odpowiedniej organizacji rolniczo-handlowej względnie poważnej firmy, w wyjątkowych wypadkach mogą rolnicy zbiorowo starać się bezpośrednio w Państwowym Banku Rolnym (Oddział w Poznaniu, ul. Kantaka nr. 9) o pozyskanie kredytu na wagonowe zamówienia powyższych nawozów sztucznych, przy solidarnej odpowiedzialności wszystkich zamawiających za spłatę kredytu.

Zamówienia muszą być pokrywane 3 mies. weksłami, wystawionymi przez odpowiedzialnych majątkowo rolników, żyrowanymi przez odnośne organizacje, wzgl. firmy handlowe. Weksle te będą następnie prolongowane na dwa dalsze 3 miesięczne okresy.

Oprocentowanie powyższego kredytu wynosić będzie państwową stopę procentową plus 3 proc. w stosunku rocznym (czyli obecnie 15 proc. na rok.).

W następnym n-rze „Wielkopolskich Wiadomości Rolniczych“ o ile zajdzie potrzeba, podamy dodatkowo szczegółowe przepisy o korzystaniu z powyższego kredytu przez rolników.

Wydział IV. Rolny.

Komunikat nr. 20

Wykaz znaczków inwalidzkich

Zaległe składki za czas do 31 marca 1924 r. opiewające na marki polskie, zostały przeliczone na złote i wynoszą we wszystkich klasach po 0,10 zł. tygodniowo.

Znaczki te nabyć można tylko u kontrolerów Ubezpieczalni Krajowej.

Za miesiąc **kwiecień 1924 r.** obowiązują tygodniowe znaczki.

dla wszystkich deputatników po 1,20 zł. — V Kl.
dla zaciągu i chałupników po 1,00 zł. — IV „

Za miesiąc **maj, czerwiec i lipiec 1924 r.** znaczki tygodniowe.

dla wszystkich deputatników i sezonowców. po 0,60 zł. — II Kl.

dla zaciągu (wszystkich kategorii) po 0,40 zł. — I „
chałupników i służby domowej po 0,40 zł. — I „

Za miesiące **sierpień i wrzesień 1924 r.**

dla wszystkich deputatników po 0,80 zł. III. Kl.

dla chałupników po 0,60 „ II. „

dla zaciągu wszystkich kategorii, po 0,40 „ I. „

dla sezonowców miejscowych i zamiejscowych Kat. IIIa i IIIb.

(dziewczyny ponad lat 16 i chłopcy od 16—18 lat) po 0,40 zł. I. Kl.

dla sezonowców miejscowych i zamiejscowych

Kat. I i II (chłopcy od 18-21. lat i mężczyźni ponad 21 lat) po 0,60 zł. II Kl.

Od 1 **października 1924 r. do 31 maja 1925 r.**

znaczk (według kontraktu na 1924/25 rok.)

dla deputatników po 1,00 zł. IV. kl.

dla chałupników po 0,80 „ III „

dla zaciągu

Kat. IIa IIb i III po 0,40 „ I „

Kat. IV. po 0,60 „ II „

dla sezonowców

Kat. II. IIIa i IIIb po 0,60 „ II „

Kat. I. po 1,00 „ IV „

Za miesiąc **czerwiec 1925 rok** znaczki następujące:

(według kontraktu na 1925-26 rok)

dla rzemieślników, włóдарzy i wszystkich

innych deputatników po 1,00 „ IV „

dla chałupników po 0,80 „ III „

dla zaciągu

Kat. IIa i IIb po 0,40 „ I „

Kat. III i IV. po 0,60 „ II „

dla sezonowców

Kat. I. po 0,80 „ III „

Kat. II i III po 0,60 „ II „

Od 1 **lipca 1925 r. obowiązują aż do odwołania**

obniżone znaczki

(według kontraktu na 1925-26 rok)

dla rzemieślników, włóдарzy oraz wszystkich innych deputatników po 0,75 „ IV „

dla chałupników po 0,60 „ III „

dla zaciągu

Kat. IIa i IIb. po 0,30 „ I „

Kat. III i IV po 0,45 „ II „

dla sezonowców

Kat. I po 0,60 „ III „

Kat. II i III po 0,45 „ II „

Wartość wolnego utrzymania służby, będącej na

stole u pracodawcy na wsi, wynosiła w czasie od

1 **maja do 30 września 1924 r. 180.00 zł rocznie.** Zaś

od 1 **października 1924** aż do odwołania **rocznie 225**

złotych (czyli dziennie 0,75 zł.).

Przy zaliczaniu tej służby do klas zarobkowych,

według których wkleja się odpowiedni znaczek, nale-

ży roczny zarobek gotówkowy dodać do wyżej poda-

nej wartości wolnego utrzymania, a wówczas otrzyma się całkowity roczny zarobek pracownika.

Wydział IV. Rolny.

b) Wiadomości handlowe

Komunikat nr. 23.

Wydziału Handlowego Z. P. R.

Dział Węglowy.

ZWYŻKA CEN WĘGLI.

Z dniem 15. b. m. Górnośląska Konwencja Węglowa podniosła ceny węgla o ca. 6,25 proc. Cena koksów została jednocześnie podwyższona o prawie 10 procent.

Warunki regulacji pozostają bez zmiany.

Normalnej naogół ekspedycji węgla przez kopalnie zawdzięczamy, że w chwili wejścia w życie nowych cen, nie mieliśmy prawie zalegających zamówień, któreby wyżka cen zaskoczyła przed wyeksportowaniem ich z kopalni.

Wydział Handlowy

Zjednoczenia Producentów Rolnych

T. z o. p.

Komunikat nr. 24

Wydziału Handlowego Zjedn. Producentów Rolnych w Poznaniu. Dział węglowy.

Od dnia 15 b. m. obowiązują następujące ceny ważniejszych gatunków węgla:

węgle górnośląskie:

Gruby, kostka, orzech Ia.	28.00	25.50	23.80	22.40
Orzech Ib	26.30	23.50	—	20.60
Orzech IIa	24.90	—	—	—
Orzech IIb	23.50	19.10	—	16.80
Pospółka (niesortowany)	21.70	19.90	—	17.40
Groszek przesiewany	18.80	—	17.00	17.00
Drobny I.	18.20	16.60	—	14.60
Drobny II.	15.40	—	13.60	12.40
Grysik	—	15.30	11.90	11.90
Miał	10.80	7.40	4.80	7.00
Miał	9.70	—	—	—

Za węgle dąbrowieckie:

Orzech I.	16.00
-----------	-------

WĘGIEL KOWALSKI (górnosławski)

Groszek	18.80
---------	-------

KOKS HUTNICZY

Gruby, kostka	34.00
Orzech	33.00

Ceny rozumieją się w złotych za tonę loko wagon kopalnia.

Obowiązują nasze ogólne warunki dostawy węgla.

Prosimy o żądanie szczegółowych ofert!

Wydział Handlowy

Zjednoczenia Producentów Rolnych

T. z o. p.

Ze światowego rynku zbożowego

TYGODNIOWE

zestawienie orientacyjnych cen zboża w kraju i zagranicą

za 100 kg. w przeliczeniu na złote, po przeciętnym kursie dnia.

Data	8. 2.	9. .	10. 2	11. 2.	12. 2.	13. 2.
Zyto						
Warszawa	20,00	20,90	20,50	—	22,00	22,00
Poznań	19,00	—	19,00	—	19,00	19,25
Berlin	25,85	25,60	26,00	25,65	26,20	25,65
Chicago	—	—	—	27,15	—	—
Hamburg	—	—	—	—	—	—
Kopenhaga	—	28,45	28,45	28,45	8,45	28,45
Pszenica						
Warszawa	—	—	34,50	—	37,00	36,50
Poznań	33,00	—	33,00	—	33,00	33,00
Berlin	43,05	42,80	43,15	42,70	43,85	42,90
Chicago	47,90	49,70	47,60	48,90	—	—
Hamburg	52,45	51,70	51,70	51,10	51,40	51,40
Kopenhaga	—	40,5	40,5	40,05	40,05	40,05
Jęczmień						
Warszawa	—	—	22,00	22,50	22,50	22,50
Poznań	22,00	—	22,00	—	22,00	22,00
Berlin	32,00	31,65	31,65	31,65	31,75	31,30
Chicago	25,50	25,40	25,40	25,30	25,30	25,30
Hamburg	25,75	22,80	23,10	23,45	—	—
Kopenhaga	—	27,45	27,45	27,45	27,45	27,45
Owies						
Warszawa	22,60	22,50	22,50	22,50	—	22,50
Poznań	20,00	—	20,00	—	20,00	19,75
Berlin	28,10	28,10	28,10	27,90	28,30	27,90
Chicago	—	—	—	—	—	—
Hamburg	20,00	20,00	20,90	20,60	—	—
Kopenhaga	—	30,60	30,10	30,60	30,60	30,60

Ceny mleka i masła detaliczne

Masło wiejskie	—5,30
Masło deserowe	—6,50
Mleko	—0,30

Tendencja mocna.

Ceny orientacyjne płatków ziemniaczanych

(według Wydz. Przem. Ziemn. przy Z. P. R.)

Za 100 kg. stacja gr. 14,87—

Tendencja słaba.

Ceny orientacyjne masła w hurcie

Masło prima za 1 kg. I. gat.	—5,20 zł
II. gat.	— zł

Tendencja mocniejsza.

Ceny jaj

Za mendel	1,80 —
---------------------	--------

Ruch cen na targu w Poznaniu

Dnia 17. 2. rb. na placu Sapieżyńskim placono: za 1 kg. słoniny 2.60 zł, wieprzowiny 2—2.40 zł, wołowiny 1.60—2.20 zł, cielęciny 1.50—1.80 zł, skopowiny 1.40 do 1.80 zł, smalcu 4 złote, 1 kg. twarogu 0.80 do 1 zł, 1 litr mleka pełnego 28 gr, 1 gęś 9—18 zł, kaczkę 4—7 zł, kurę 3—5 zł, parę gołębi 1.80—2.20 zł, indyka 7—14 zł, 1 kg. karpia 4—4.60 zł, łina 3—3.80 zł, węgorza 4.50—5 zł, sandacza 3.60—4.60 zł, szczupaka 2.60—3.20 zł, karasi 2.40—2.80 zł, okonia 1.40—2.40 zł, leszcza 1.60—2.50 zł, białych ryb 0.60—1 zł, zielonych śledzi 1.60—1.80 zł, 1 główkę kapusty włoskiej 15—20 gr, 1 główkę kapusty białej 25 groszy, 1 główkę kapusty czerwonej 20 groszy, 1 kg grochu zielonego 70 gr, fasoli 70 gr, ziemniaków 10 gr, orzechów włoskich 3—3.40 zł, jabłek 50—80 groszy, jabłek wyborowych 0.80—1 zł. Od poniedziałku podrożało dość znacznie masło.

Notowania Giełdy Płodów Rolnych w Poznaniu

Warunek: handel hurt. fr. st. załad. ładunki wagon. dostawa zaraz za 100 kg. w złotych:

Gatunek	15. 2. 26.
Zyto	18,25 - 20,25
Pszenica	32,50 - 34,50
Jęczmień brow	21,00 - 23,00
Jęcz	19,00 - 21,00
Owies	19,52 - 20,25
Maka żytn. 70% z work.	31,25 - 34,25
Maka żytn. 65% z work.	32,75 - 33,75
Maka pszen. 65% z work.	52,00 - 55,00
Ospa żytnia	13,25 - 14,25
Osp pszena	15,00 - 16,00
Ziemniaki jadalne	-
Ziemniaki fabr.	-
Groch polny	28,00 - 29,00
Groch jad. Vict	35,00 - 39,00
Seradela	21,00 - 24,00
Peluszka	-
Koniczyna żółta	-
Koniczyna czerw.	-
Koniczyna szwed	-
Koniczyna biała	-
Tatarka	-
Rzepak n.	-
Słoma żytnia luźna	-
" " pras.	-
Słoma pszen. luźna	-
prasow	-
Siano luźne	-
" prasow.	-
Łubin niebieski	13,00 - 15,00
" żółty	16,00 - 18,00
Wyka	-
płatki z.	13,00—14,00
wytl. b. s.	9,00—10,00

Uspokojenie spokojne.

TARGOWICA MIEJSKA.

Urządowe sprawozdanie targowe Komisji Notowań Cen

Poznań, dnia 16. 2. 1926 roku.

Spędzono 813 szt. bydła, 1258 szt. świni, 345 szt. cieląt 512 szt. owiec, — szt. kóz, — szt. prosiąt. Razem 2928 zwierząt.

Placono za 100 kg. żywej wagi za:

Ceny loco targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

I. BYDŁO: (pełnowartościowe)

A. Woły:

- a) pełnomięsne wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej, niezaprężane — 98
- b) pełnomięsne wytuczone woły od lat 4 do 7 — 90
- c) młode mięsne, nie wytuczone i starsze wytuczone — 80
- d) miernie odżywiane młode, dobrze odżywiane starsze — 66

B. Stadniki:

- a) pełnomięsne, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej 88—90
- b) pełnomięsne młodsze — 78
- c) miernie odżywiane młodsze i dobrze odżywiane starsze — 66

C. Jalówki i krowy:

- a) pełnomięsne wytuczone jalówki najwyższej wartości rzeźnej —
 - b) pełnomięsne wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej do lat 7 88—90
 - c) starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jalówki 78—86
 - d) miernie odżywione krowy i jalówki — 64
 - e) lichy odżywiane krowy i jalówki — 50
- Licho odżywiana młódź (żarłoki) —

II CIELETA: (najlepsze tuczone)

- a) najprzedniejszego opasu (Doppellendry) —
- b) najprzedniejsze cielęta tuczone — 100
- c) średnio tuczone cielęta i najprzedniejsze ssaki — 90
- d) mniej tuczone cielęta i dobre ssaki — 80
- e) liche ssaki — 70

III. OWCE:

- A. Opasy chlewne i młodsze skopy tuczne
- a) jagnięta tuczone i młodsze skopy tuczne 74—78
- b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżywione młode owce 64—66
- c) miernie odżywione skopy i owce 58—

B. Opasy polne: (z pastwisk)

IV. ŚWINIE:

- a) tuczone ponad 150 kg. żywej wagi —
- b) pełnomięsne od 120—150 kg. żywej wagi — 150
- c) pełnomięsne od 100—120 kg. żywej wagi — 146
- d) pełnomięsne od 80—100 kg. żywej wagi 140—142
- e) mięsne świnię ponad 80 kg. 136—
- f) maciory i późne kastraty 110—140

Koniec części redakcyjnej.

Drukiem „Gazety Powszechnej” w Poznaniu.
Nakładem Zjednoczenia Producentów Rolnych T. z.
Kierownik redakcji Jan Plackowski w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny:
Franciszek Babst w Poznaniu.

EKSPORT ZIEMNIAKÓW.

Specjalność: Sadzeniaki

L. Grützner -- Poznań

ul. Ratajczaka 2.

Tel. 50-06 i 21-96

Adres telegr.: „Potatoes“

Telefony

Wszelkie urządzenia telefoniczne, instalowanie dzwonek i t.p. Skład wszelkich przyborów telefonicznych i dzwonek.

Radjo

Aparaty 2. 3 i 4 lampowe — Wszelkie przybory i części do budowy aparatów i anten.

Centrala Budowy Telefonów

Idaszak i Walczak

Poznań, Plac Św. Krzyski 4.

Telefon 1459

Telefon 1459

Każdy Rolnik

ubezpiecza swoje budynki, inwentarz żywy i martwy od ognia, a plody rolne od gradu tylko w

Krajowym Ubezpieczeniu od Ognia i Grad w POZNANIU

bo jest to jedyna instytucja dobra publicznego, nie obliczona na zyski, istniejąca od przeszło 120 lat, posiadająca gwarancję Samorządu Wojewódzkiego.

Krajowe Ubezpieczenie od Ognia i Grad w Poznaniu

zysków nie szuka i dlatego: Pobiera bardzo niskie opłaty. Utrzymuje swoim kosztem Wielkopolski Związek Straży Pożarnych w Poznaniu. Daje znaczne fundusze na popieranie akcji przeciwpożarowej. Założyło w Kępnie fabrykę sikawek pożarniczych. Urządza kursy wyszkolenia dla naczelników straży pożarnych. Daje znaczne opusty członkom Kółek rolniczych i t. d.

Kto dba o własną kieszeń i dobro kraju ubezpiecza tylko

w Krajowym Ubezpieczeniu od Ognia i Grad w Poznaniu, Plac Nowomiejski 8.

P A S Y

z sierści wielbłądziej oraz skórzane

w pierwszorzędnym gatunku do zapędu cukrowni, gorzelni, parowych młocarni i t. d. uszczelnienia, węże gumowe i parciane, oraz wszelkie artykuły techniczne poleca z natychmiastową dostawą wprost ze składu najkorzystniejsze

**BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE
LISIEWSKI i GLASER**

Tel. 50-16

Poznań, ul. 27. Grudnia 16.

Adr. tel. Technohandel

ZAKŁADY RADJOTECHNICZNE „R A D I O S”

Poznań, ulica Fr. Ratajezaka nr. 20

polecają:
radjo-aparaty typu francuskiego, fabrykatu słynnejfy.

G. PERICAUD - PARIS
oraz własnej konstrukcji
w cenie:

odbiornik 1 lampkowy własnej konstr.	zł. 85.—
odbiornik 2 lampkowy własnej konstr.	zł. 135.—
odbiornik 3 lampkowy własnej konstr.	zł. 250.—
odbiornik 3 lampkowy Pericaud-Paris	zł. 330.—
odbiornik 4 lampkowy Pericaud-Paris	zł. 415.—
odbiornik 5 lampkowy Pericaud-Paris	zł. 495.—

Za dobre działanie wszystkich aparatów gwarantujemy

BACZNOŚĆ!

BACZNOŚĆ!

**Jedynie w Polsce przedsiębiorstwo załatwiające
wszelkie sprawy wchodzące w zakres automobilizmu**

1. Chcesz wiedzieć, gdzie nabyć tanio samochód używany
2. Chcesz sprzedać samochód używany
3. Chcesz wiedzieć, gdzie nabyć samochód nowy przypadający ci do gustu
4. Chcesz mieć referencje o kupującym
5. Chcesz by cię wyręczył w zarejestrowaniu samochodu
6. Chcesz mieć szofera fachowca
7. Chcesz otrzymać posadę szofera
8. Potrzeba ci eksperta w jakiegokolwiek sprawie
9. Chcesz wiedzieć, gdzie dobrze przeprowadzić remont samochodu
10. Chcesz wypożyczyć tanio samochód
11. Chcesz jakiegokolwiek wyręczenia w odstawie lub transporcie samochodu
12. Chcesz wiedzieć źródło nabycia tanio brakujących ci części do samochodu
13. Chcesz wiedzieć, gdzie nabyć korzystnie materiał zapędowy
14. Chcesz wiedzieć w jakim mieście znajdują się zastępstwa firm zagranicznych życzonego samochodu
15. Chcesz otrzymać opis życzonego samochodu
16. Chcesz wiedzieć gdzie zabezpieczyć samochód
17. Chcesz abonować gazety fachowe
18. Chcesz wiedzieć najświeższe wiadomości sportowe
19. Chcesz tanio przeprowadzić reklamę
20. Chcesz i t. d.

Zgłoś się
w Polskim Centrum Samochodowym

wszystkim zainteresowanym donosimy uprzejmie, że firma nasza służy pomocą w załatwianiu wszelkich spraw wchodzących w zakres automobilizmu, zaznaczamy, że współpracą wybitnych sił fachowych załatwiamy wszystko ze zrozumieniem sprawy jaknaj-szybciej i jaknajtaniej.

Polskie Centrum Samochodowe

Tel. 29-49. Poznań, Podgórna 6. Tel. 29-49.

Reparacje broni

wszelkiego rodzaju uskutecznia akuralnie, szybko i tanio
we własnym znanym warsztacie

Ignacy Gadomski

mistrz puszkarski

Poznań, ulica Strzelecka nr. 9,

Specjalność: reparacja wykwinnej broni!

Rządca gospodarczy

Służak, młody, z wykształceniem rolniczym, 9 lat praktyki w większych majątkach w Czechach, Małopolsce, obecnie w Kongresówce, poszukuje posady na samotnego lub ordynarję od 1 kwietnia.

Oferty wraz z warunkami proszę adresować pod:
Rządca, poczta Płońsk, skrzynka nr. 20.

WSZELKIE NASIONA POLNE I OGRODOWE

W ZNANYCH WYBOROWYCH
JAKOŚCIACH POLECA

TELESFOR OTMIANOWSKI

SPECJALNY SKŁAD NASION W POZNANIU, SZKOŁNA 9

Przyjmuje wszelkie koniecznie do czyszczenia
na specjalnych maszynach na korzystnych
warunkach.

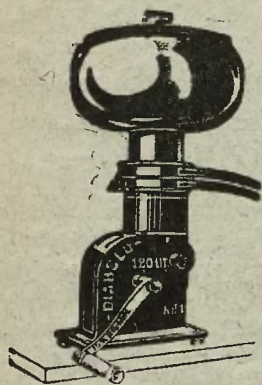
Biura „Posener Saatbaugesellschaft” T. z o. p.

przeniesiono na ulicę Zwierzyniecką 13 I ptr. Nr. telefonu 60-77

Oryginalne
szwedzkie
wirówki

Diabolo z znakiem
ochronnym

Pumpsep

są
najlepsze dla
gospodarstw.

Kozpowszechnione po całym
świecie pracują ku zadowoleniu
wszystkich.

Do nabycia na dogodnych
warunkach

Szwedzkie Wirówki Pumpsep Sp. z o.o.

POZNAŃ, ulica Wielka nr. 13. Telefon 39-71

BANK CUKROWNICTWA SP. AKC.

w Poznaniu, ulica Seweryna Mielżyńskiego 2.

Nr. tel.: 1217, 3648, 5406, 5459.

Oddziały: w Warszawie: Krakowskie Przedmieście 55
we Lwowie: ulica Kopernika 9

Zajmuje się komisową sprzedażą
cukru oraz ubocznych produktów

w kraju i zagranicą

dla cukrowni złączonych w Związkach Przemysłu Cukrow-
niczego Rzeczypospolitej Polskiej

Złatwia wszelkie w zakres bankierstwa wchodzące transakcje

Komisowa sprzedaż węgla i sztucznych nawozów

DOBRE MASŁO — zawsze jest w cenie.

Marka fabryczna

Za swoje pieniądze spożywcy wymagają smacznego, czystego i trwałego masła i płacą za nie lepsze ceny.

Takie masło można zrobić tylko odtłuszczając mleko na wirówce **Alfa-Laval** i zmaślając śmietanę w maśelnicy **Alfa**. Używając tych maszyn, otrzymuje się więcej masła i lepszego

i więcej pieniędzy za nie

645

Przeszło 3.500.000 rolników używa wirówki Alfa-Laval

Do nabycia wszędzie na bardzo dogodnych warunkach

ALFA-LAVAL

„Wirówki „ALFA-LAVAL“ były i są najlepsze“

Towarzystwo ALFA-LAVAL Sp. z o. o.

Oddział w Poznaniu

Wrocławska 14.

Telefon 53-54

ROLNICY!

Używacie nawozów niewłaściwie,

jeżeli stosujecie azot i kwas fosforowy, a nie wzmacniacie roli równocześnie **SOLĄ POTASOWĄ.**

Jest rzeczą dowiedzioną,

że właśnie

Sztasfurcka sól potasowa

w połączeniu z wspomnianymi nawozami **JAKOŚĆ** roślin **PODNOŚI** i **ZWIEKSZA PLONY.** Żądajcie bezpłatnej przesyłki broszur i bliższych szczegółowych objaśnień od

Redakcji „Landwirtschaftliches Zentralwochenblatt für Polen“

POZNAŃ, ul. Wjazdowa 3